

Storczyk trójzębny.

Fot. Ewa Drewniak - wszystkie w artykule

Ochrona storczyka trójzębnego

**Ochrona przyrody bez projektu, bez wniosku, bez dotacji, bez ekspertyzy,
bez raportów... czy tak można? Owszem można.**

Zaczęło się od tego, że w 2012 roku Paweł Pluciński, przyrodnik z duszą terenowca, na murawie kserotermicznej w okolicy Chojny, na gruntach tamtejszego nadleśnictwa, odkrył stanowisko storczyka trójzębnego *Orchis tridentata*, który w Polsce uznany był za wymarły od lat 50-tych XX wieku. Od czasu swojego odkrycia Paweł monitoruje nowe stanowisko, współpracując z nadleśnictwem, a także inicjując i prowadząc ochronę czynną.

Na temat znaleziska pojawił się artykuł autorstwa Pawła w Przeglądzie Przyrodniczym (t. XXIII, zeszyt 1, 2012, str. 21-25), w którym w celu ochrony populacji storczyka na tym stanowisku, zaleca czynną ochronę poprzez ekstensywny wypas lub koszenie runi z bezwzględnym usuwaniem biomasy oraz systematyczne usuwanie odrostów krzewów głógów, tarniny i gruszy, i dodatkowo powołanie użytku ekologicznego.

Koszenie runi i wycinka odrostów krzewów (marzec 2020 r.).

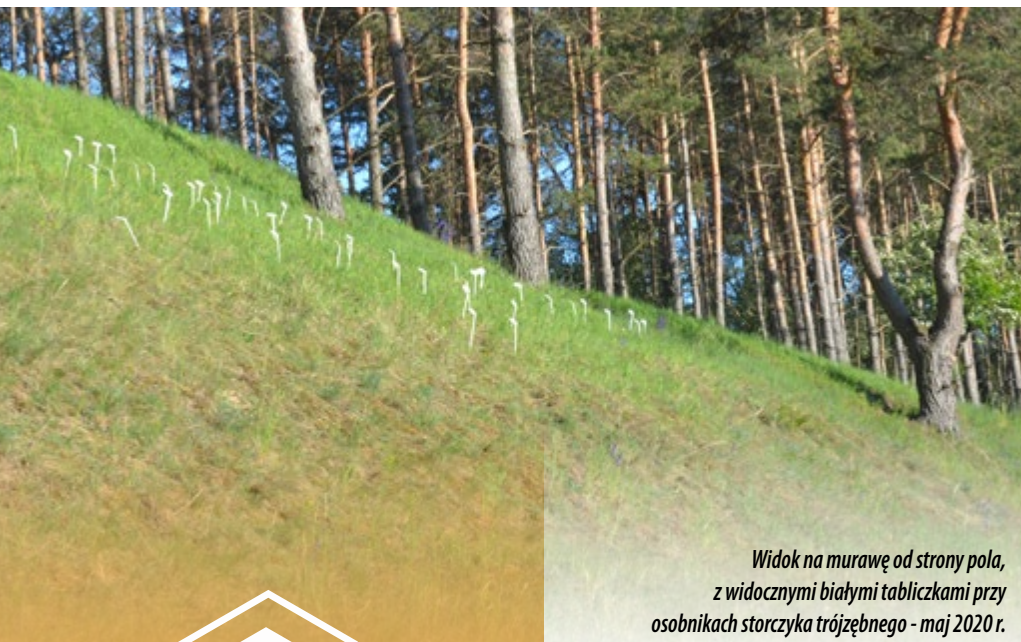

Storczyk kukawka.

W tym roku podczas Zjazdu Klubu w Torzymiu Paweł Pluciński przedstawił historię odkrycia i ochrony storczyka trójzębnego, zachęcając do pomocy w czynnej ochronie. Na początku marca wraz z Pawłem i kilkoma osobami z Nadleśnictwa Chojna, wspólnymi

siłami wykosiliśmy na murawie zeszłoroczną run i usunęliśmy odrosty krzewów, doświetlając w ten sposób stanowisko i stwarzając tym samym lepsze warunki do wzrostu dla storczyków.

*Widok na murawę od strony pola,
z widocznymi białymi tabliczkami przy
osobnikach storczyka trójzębnego - maj 2020 r.*

Czy wiecie że...?

Nasiona storczyków nie są zdolne do samodzielnego kiełkowania. Pobudzenie ich zdolności kiełkowania następuje w wyniku zainfekowania grzybem symbiotycznym, a strzępki grzyba muszą przerosnąć nasienie. Nawet jednak zainfekowane nasiona mogą nie wykiełkować, a większość z nich nigdy nie wykiełkuje jeśli warunki siedliskowe będą nieodpowiednie.

W maju udaliśmy się na teren działań ocenić efekt. Na miejscu stwierdziliśmy ponad 90 osobników storczyka, czyli więcej niż w roku odkrycia, kiedy to naliczono ok. 50 osobników, choć większość tegorocznych osobników z uwagi na wiosenną suszę osiągnęła niewielkie rozmiary w porównaniu z tymi z poprzednich lat.

Na murawie z ciekawszych gatunków poza storczykiem trójzębnym występuje także storczyk kukawka *Orchis militaris* oraz ostnica włosowata *Stipa capillata*. Murawa sąsiaduje bezpośrednio z polem uprawnym, którego intensywne opryskiwanie może mieć niestety negatywny wpływ na gatunki muraw. Ochrona czynna jednak ma sens, a czasami aby osiągnąć efekt wystarczą naprawdę niewielkie działania.

Ewa Drewniak